

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 23. února 2021 v trestní věci odsouzeného [údaje o účastníkovi], o stížnosti odsouzeného proti usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne 29. ledna 2021, č.j. 6 PP 172/2020-28,

takto:

Podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu se stížnost zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením rozhodl Okresní soud v Liberci tak, že se podle § 88 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku zamítá žádost odsouzeného [celé jméno odsouzeného] o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody v trvání pěti let uloženého rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 13. 1. 2011, č. j. 52 T 7/2010-217, z jehož výkonu byl podmíněně propuštěn usnesením Okresního soudu v Liberci ze dne 9. 4. 2015, č. j. 6 PP 28/2015-13, jehož zbytek mu byl nařízen vykonat usnesením téhož soudu ze dne 15. 11. 2019, č. j. 6 PP 28/2015-54, v trvání sto padesáti dnů uložených trestním příkazem Okresního soudu v Liberci ze dne 12. 4. 2017, č. j. 28 T 6/2017-312, ve spojení s usnesením téhož soudu ze dne 14. 8. 2018, č. j. 28 T 6/2017-335 a v trvání patnácti měsíců uložených rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 15. 6. 2020, č. j. 7 T 20/2020-748, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 18. 9. 2020, č. j. 31 To 312/2020-767.

2. Proti uvedenému usnesení podal odsouzený ihned po jeho vyhlášení stížnost, kterou následně také odůvodnil. Ke své trestní minulosti, konkrétně k přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku, uvádí, že jej to mrzí, avšak změnit to nemůže. Za řádné nevykonávání dříve uložených alternativních trestů tvrdě zaplatil, přičemž nemůže souhlasit s tím, aby byl za tyto chyby opětovně trestán tím, že mu v důsledku toho bude zamítnuta žádost o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Domnívá se, že trestní minulost nemůže převážet nad pozitivním hodnocením věznice a doloženými přísliby zaměstnání a bydlení. Při rozhodování o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody by měl být totiž dle odsouzeného podstatný přístup k výkonu trestu odnětí svobody. Pokud by naopak rozhodovala zejména trestní minulost bez ohledu na hodnocení věznice, nemuseli by se odsouzení o nic snažit. Odsouzený je přesvědčen, že svým přístupem k výkonu trestu odnětí svobody prokázal, že chce vést řádný život, přičemž doložil také přísliby bydlení a zaměstnání. V případě podmíněného propuštění by také rád uhradil dlužné výživné, neboť to není ve výkonu trestu odnětí svobody, s ohledem na omezení prací související s pandemií koronaviru SARS CoV-2, v současné době možné.

3. S ohledem na výše uvedené proto žádá krajský soud o opětovné zhodnocení všech okolností, zejména větší zohlednění chování ve výkonu trestu odnětí svobody.

4. Krajský soud z podnětu včas a řádně podané stížnosti podle § 147 odst. 1 tr. řádu přezkoumal správnost výroku napadeného usnesení, jakož i správnost řízení vyhlášení usnesení předcházejícího, a dospěl k závěru, že stížnost odsouzeného není důvodná.

5. V řízení, které vyhlášení napadeného usnesení předcházelo, neshledal krajský soud žádná pochybení. Odsouzený byl k veřejnému zasedání včas a řádně předvolán a bylo tedy zachováno jeho právo na přípravu. Veřejné zasedání proběhlo v přítomnosti odsouzeného, kterému byl poskytnut dostatečný prostor se k věci vyjádřit, a byly provedeny všechny důkazy, které poskytly řádný podklad pro posouzení věci. V souladu s příslušným ustanovením trestního řádu byly čteny žádost odsouzeného, příslib bydlení, příslib zaměstnání, hodnocení věznice, aktuální opis z

rejstříku trestů, předmětná trestní rozhodnutí a další listinné důkazy. Vyslechnuti byli odsouzený a vychovatelka Bc. [jméno] [příjmení]. Napadené rozhodnutí bylo řádně vyhlášeno a odůvodněno v přítomnosti odsouzeného a byl mu dán prostor k vyjádření se stran opravného prostředku. Krajský soud tedy konstatuje, že nedošlo k porušení práva na spravedlivý proces.

6. Podle § 88 odst. 1 tr. zákoníku může odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život nebo soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného, a za a) odsouzený vykonal alespoň polovinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody, nebo za b) odsouzený, jenž nebyl odsouzen za zvlášť závažný zločin (v tomto ustanovení podrobně specifikovaný) a který dosud nebyl ve výkonu trestu odnětí svobody, vykonal alespoň třetinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody“.

7. Z citovaného ustanovení je zřejmé, že předpokladem podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je kumulativní naplnění podmínek v daném ustanovení specifikovaných, tzn. vykonání potřebné části uloženého trestu odnětí svobody, polepšení odsouzeného a naplnění očekávání, že odsouzený povede řádný život, jímž se rozumí život bez páčání společensky škodlivé činnosti trestného či přestupkového charakteru. Krajský soud považuje za potřebné zdůraznit, že zákonná úprava institutu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nezakládá povinnost soudu podmíněně propustit z výkonu trestu odnětí svobody každého odsouzeného, který o takový postup požádá. Naopak soud může, za určitých zákonem specifikovaných okolností, učinit výjimku a přistoupit ke zmírnění trestu v podobě podmíněného propuštění z jeho výkonu. Institut podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody není ze strany odsouzených nárokovatelný, ale je prostředkem dobrodiní ve vztahu k pachatelům trestné činnosti, kteří mají snahu po nápravě, došlo k jejich resocializaci a s vysokou mírou pravděpodobnosti od nich lze očekávat, že povedou řádný život.

8. Soud prvního stupně na základě provedeného dokazování nejprve dospěl ke správnému závěru, že odsouzený již vykonal potřebnou část trestu odnětí svobody, která v tomto případě činí, s ohledem na skutečnost, že odsouzený již byl dříve ve výkonu trestu odnětí svobody, výkon alespoň poloviny uloženého trestu odnětí svobody ve smyslu § 88 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, resp. taktéž § 91 odst. 4 tr. zákoníku. Odsouzený byl dodán do výkonu trestu odnětí svobody dne 15. 8. 2019 a výstup má plánován na den 23. 4. 2022 (viz. rozsudková data k aktuálnímu věznění). Polovina trestu tak uplynula v prosinci 2020 a první (časová) podmínka je proto splněna.

9. Pokud jde o druhou podmínku nezbytnou pro podmíněné propuštění odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody, tj. polepšení ve výkonu trestu odnětí svobody, tak v tomto případě lze přisvědčit závěru soudu prvního stupně, že u odsouzeného lze s ohledem na jeho aktivní přístup k výkonu trestu odnětí svobody shledat pozitivní změnu v jeho chování a životních postojích, o čemž ostatně svědčí jeho zařazení do I. prostupné skupiny vnitřní diferenciací, jakož i počet kázeňských odměn.

10. Avšak také v případě třetí podmínky nezbytné pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, tj. posouzení pozitivní prognózy vedení řádného života do budoucna, nelze soudu prvního stupně nicého vytýkat. Při posuzování této podmínky soudy obvykle přihlížejí ke třem dílčím kritériím, a to k zajištění bydlení, zajištění zaměstnání a trestní minulosti odsouzeného. Odsouzený má zajištěno sociální zázemí a zaměstnání, jak je patrné z příslibu [jméno] [příjmení] na č.l. 2 a příslibu zaměstnání [jméno] [příjmení] na č.l. 3. Nicméně i přes splnění těchto dvou dílčích kritérií, jakož i řádný přístup odsouzeného k výkonu trestu odnětí svobody, má krajský soud obdobně jako soud prvního stupně pochybnosti o tom, zda by byl odsouzený vzhledem k jeho trestní minulosti schopen vést na svobodě řádný život. Krajský soud samozřejmě respektuje závěry Ústavního soudu České republiky vyjádřené v nález ze dne

28. 11. 2018, sp. zn. II. ÚS 482/18, podle kterých má být institut podmíněného propuštění otevřený všem odsouzeným, tedy i odsouzeným – recidivistům, kdy posouzení očekávání, zda odsouzený povede v budoucnu řádný život nelze založit na pouhých počtech odsouzení či výkonu trestů odnětí svobody. Na druhou stranu však krajský ani okresní soud neporušují zásadu ne bis in idem, pokud při rozhodování o žádosti o podmíněné propuštění zohlednily trestní minulost odsouzeného, což při svém rozhodování opakovaně potvrdil i Ústavní soud České republiky, který např. v usnesení sp. zn. I. ÚS 2531/16 ze dne 8. 3. 2017 uvedl, že „zohlednění trestní minulosti nepředstavuje porušení ústavní zásady ne bis in idem ve smyslu čl. 40 odst. 5 Listiny, neboť pro zodpovězení otázky, zda od stěžovatele lze očekávat, že v budoucnu povede řádný život, jsou tyto skutečnosti a jejich zhodnocení klíčové; obava z opětovného páčání trestné činnosti, založená na dřívější zkušenosti, je tak pro soud logicky jedním ze stěžejních hledisek posuzování důvodnosti žádosti o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Krajský soud v této souvislosti zdůrazňuje, že účinná ochrana společnosti před pachateli trestných činů je jednou ze základních funkcí trestního práva a soudy jsou proto povinny při rozhodování o podmíněném propuštění přihlídnout také k trestní minulosti odsouzeného, aby byla chráněna společnost před jeho případným dalším protiprávním jednáním. Odsouzený má v opise z rejstříku trestů celkem 7 záznamů za různorodou trestnou činnost. I když k odsouzení uvedenému pod bodem 4) opisu z rejstříku trestů nelze z formálního hlediska přihlížet, neboť se u něj uplatní fikce, v jejímž důsledku se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen, lze i toto odsouzení zohlednit při posuzování splnění podmínky vedení řádného života tak, aby bylo možné učinit plnohodnotný závěr stran budoucí prognózy vedení řádného života. Takový závěr mimo jiné potvrzují také rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 18. 12. 2013, sp. zn. 8 Tdo 1350/2013 či Ústavního soudu České republiky ze dne 1. 12. 2005, sp. zn. II. ÚS 715/04, podle nichž: „I když předchozí odsouzení nezakládá přítěžující okolnost recidivy ve smyslu § 42 písm. p) tr. zákoníku, musí soud hodnotit poměry a možnosti nápravy obviněného, jeho sklony k páčání trestné činnosti, vztah ke společenským hodnotám chráněným trestním zákoníkem, možnosti jeho nápravy nebo naopak míru rezistence vůči nápravě. Musí zkoumat i trestní minulost obviněného, zda předchozí odsouzení a hrozby výkonem trestu jej neodradily od páčání trestné činnosti“ „Zahrazení odsouzení anebo zákonná fikce, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen, nebrání soudu, aby při hodnocení osoby pachatele přihlédl ke skutečnosti, že pachatel v minulosti spáchal trestné činy a z této skutečnosti vyvodil příslušné závěry, pokud jde o jeho sklony k páčání trestné činnosti určité povahy, jeho vztah k hodnotám chráněným trestním zákonem a prognózu jeho dalšího chování.“. Na odsouzeného bylo v minulosti bez požadovaného účinku působeno jak alternativními tresty v podobě podmíněného trestu odnětí svobody a trestu obecně prospěšných prací, tak také přímým výkonem trestu odnětí svobody. Zdůraznit je přitom nutno v této souvislosti skutečnost, že v případě alternativních trestů muselo být následně, až na jednu výjimku, rozhodnuto o jejich přeměně v nepodmíněný trest odnětí svobody, neboť odsouzený uložené alternativní tresty řádně nevykonával. Odsouzenému taktéž bylo již jednou v minulosti poskytnuto dobrodíní v podobě podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody (trestní věc vedená u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci pod sp. zn. 52 T 7/2010), avšak ani v jeho zkušební době se odsouzený neosvědčil, a proto muselo být následně rozhodnuto o výkonu zbytku nevykonaného trestu odnětí svobody. S ohledem na výše uvedené lze proto přisvědčit závěru soudu prvního stupně, že odsouzený v současné době, s ohledem na jeho již nikoli zanedbatelné kriminální narušení, nesplňuje všechny podmínky nezbytné pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a to ani při užití instrumentů specifikovaných v ustanovení § 89 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku, neboť uvedené instituty v současné chvíli neskytají dostatečnou záruku pro to, aby mohl být odsouzený z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn (v tomto směru lze ostatně poukázat na již výše zmíněné alternativní tresty, které odsouzený řádně nevykonával). Na tomto závěru přitom nemůže v této chvíli ničeho změnit ani řádný přístup odsouzeného k výkonu trestu odnětí svobody, neboť vzhledem k míře narušení jeho osoby je

zapotřebí, aby ještě nadále svým vzorným chováním prokazoval, že se v jeho případě jedná o skutečnou a trvalou změnu v jeho hodnotových postojích tak, aby byl posléze schopen obstát v reálném skutečném životě na svobodě, který se značně liší od specifického prostředí výkonu trestu odnětí svobody. V tomto směru přitom krajský soud pouze podotýká, že všechny podmínky pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je nutno hodnotit v jejich vzájemném kontextu, nikoli izolovaně, a proto ani dobré hodnocení odsouzeného z prostředí výkonu trestu odnětí svobody nemůže aktuálně převážit nad riziky vyplývajícími ze stále ještě vysoké kriminální narušenosti jeho osoby.

11. Krajský soud proto s ohledem na výše uvedené důvody stížnost odsouzeného podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu jako nedůvodnou zamítl.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není žádný další řádný opravný prostředek přípustný.

Liberec 29. ledna 2021

Mgr. Denisa Šmídová
soudkyně

Rozhodnutí nabylo právní moci dne 23. února 2021.